

raadsvoorstel

portefeuillehouder J.L.M. Tersteeg
opgesteld door Fred Koot / 115
kenmerk/datum 08.000'1118 / 12 Februari 2008
vergaderdatum raad 27 maart 2008
jaar/nummer 2008/

onderwerp Ombuigingsoperatie

Het college van burgemeester & wethouders stelt de raad voor het volgende te besluiten:

1. De begrotingsaanpassingen overeenkomstig bijlage 1 vast te stellen.
2. Het saldo van de begrotingsaanpassingen ten laste van het begrotingsresultaat brengen.
3. De bij dit voorstel behorende 4^e begrotingswijziging vast te stellen.
4. Kennis te nemen van de nadere aandachtspunten zoals opgenomen in bijlage 3.

burgemeester en wethouders van Nieuwkoop

mr. G.G.G. Slooters
secretaris

F. Buijserd
burgemeester

Toelichting

Inleiding

Bij de aanbidding van de programmabegroting 2008 is aangegeven dat het positieve resultaat van de begroting van baten en lasten onder meer is bereikt door forse ombuigingen en/of beleidswijzigingen binnen de programma's aan te brengen. Een en ander moest nog nader worden geconcretiseerd. Vooruitlopend daarop heeft de provincie Zuid-Holland geoordeeld dat er voor 2008 en verder geen sprake is van een materieel en structureel sluitende begroting en meerjarenraming. Zij heeft de gemeente Nieuwkoop daarom wederom onder preventief begrotingstoezicht geplaatst. Ook is de begroting 2008 nog niet goedgekeurd. In een ambtelijk overleg met de provincie is afgesproken dat de ombuigingsoperatie vóór 1 april 2008 is afgerond.

Beoogd effect

1. Het bereiken van een materieel en structureel sluitende begroting 2008 en meerjarenraming 2009-2011 vóór 1 april 2008.

2. Het creëren van een situatie waarin de provincie het preventieve begrotingstoezicht omzet in repressief toezicht.
3. Het benoemen van een aantal urgente onderwerpen (zie bijlage 3) die niet in de begroting 2008 zijn verwerkt. In redactionele en financiële zin krijgen die onderwerpen een vervolg in de 1^e bestuursrapportage 2008 en/of perspectiefnota 2009.

Argumenten:

1.1 De ombuigingsoperatie geeft per saldo voor het jaar 2008 een voordeel van € 441.000,-- (zie bijlage 1 'overzicht begrotingsaanpassingen'). Na verwerking van dit resultaat via de 4^e begrotingswijziging is de programmabegroting 2008 is materieel en structureel sluitend. Ook de meerjarenraming 2009-2011 laat positieve saldi van de begroting van baten en lasten zien (zie bijlagen 2.1 en 2.2 'berekening begrotingsresultaat').

1.2 Met de provincie is contact opgenomen of de ombuigingsoperatie in deze vorm tot goedkeuring van de begroting 2008 zal leiden. Daarop is bevestigend geantwoord. Formeel valt de gemeente dan toch nog onder het preventieve begrotingstoezicht. In de praktijk zal het toezicht een repressief karakter krijgen.

1.3 Er is nog een aantal urgente onderwerpen welke nader worden uitgewerkt. Deze onderwerpen vormen tezamen met de begroting 2008 (inclusief begrotingswijzigingen) mede de basis voor de perspectiefnota 2009 en de programmabegroting 2009. Met name de doorwerking naar navolgende jaren is van belang.

Kanttekeningen:

1.1 Het in de primitieve begroting verwerkt dekkingsplan heeft vooral een rekenkundig karakter. Binnen de ombuigingsoperatie is prioriteit gegeven aan het controleren op de volledigheid van de baten en de zekerheid dat de lasten ook kwalitatief voldoende zijn onderbouwd.

1.2 Besparingen en/of extra inkomsten zijn in de primitieve begroting gedeeltelijk via stelposten doorgevoerd. Voor goedkeuring van de begroting door de provincie ZH is een nadere concretisering van met name de stelposten naar producten noodzakelijk.

1.3 De uitkomsten van de jaarrekening 2007, de 1^e bestuursrapportage 2008 en de perspectiefnota 2009 worden meegenomen bij het op- en samenstellen van de programmabegroting 2009.

Resultaat

Kort weergegeven resulteert de aanpak van de ombuigingsoperatie en de raming van de uitkomsten na correctie van de stelposten op programma 9 in een begrotingsresultaat van € 322.000,-- duizend positief. Na deze tabel waarin alle begrotingswijzigingen zijn verwerkt, wordt het ombuigingsverhaal (punt 6) nader gespecificeerd.

NB: - is een nadeel en + is een voordeel.

1	Begroting van baten en lasten	Begrotingsresultaat primitief	+€ 5.000	Raadsbesluit 08-11-2007
2	Herberekening belastingopbrengsten/behoedzaamheidsreserve/amendementen invulling raadsprogramma	Begrotingsresultaat t/m 1 ^e wijziging (+€ 561.000,--)	+€ 566.000	Raadsbesluit 08-11-2007
3	Aanvullend krediet Buytenwechschool	Begrotingsresultaat t/m 2 ^e wijziging (-€ 30.000,--)	+€ 536.000	Raadsbesluit 20-12-2007
4	Financiering startersleningen/klanttevredenheidsonderzoek WMO	Begrotingsresultaat t/m 3 ^e wijziging (-€ 30.000,--)	+€ 506.000	Raadsbesluit 07-02-2008
5	Correctie van in programma 9 van de begroting opgenomen stelposten	Begrotingsresultaat (rekeninghoudend met nog niet op programmaniveau ingevulde stelposten) (- € 625.000,--)	- € 119.000	Raadsbesluit 27-03-2008
6	Ombuigingsoperatie	Begrotingsresultaat t/m 4 ^e wijziging (+€ 441.000,--)	+€ 322.000	Raadsbesluit 27-03-2008

Aan de hand van het dekkingsplan zijn de interne en externe producten opnieuw tegen het licht gehouden. Een aantal ramingen zijn wederom doorgerekend. Korthedshalve vermeld ik hierna per rubriek gesaldeerd de financiële gevolgen tot een totaalbedrag van +€ 441.000,-- (in bijlage 2 is een meer gedetailleerd overzicht opgenomen):

6a	Diversen precariobelasting	- € 44.000
6b	Sanering camping De Roerdomp	+€ 0
6c	1 ^e aanzet efficiencyvoordelen inkoop/onderhoud	+€ 137.000
6d	Algemene uitkering uit het gemeentefonds	+€ 532.000
6 ^e	Onvermijdbare ontwikkelingen	- € 120.000
6f	Diversen dekkingsplan 2008	- € 188.000
6g	Diverse correcties/ommissies	+€ 124.000
	Saldo ombuigingen	<u>+€ 441.000</u>

Communicatie

Intern en extern zijn de gebruikelijk publicaties en voorlichting verzorgd. De provincie Zuid-Holland is tussentijds van de ombuigingsoperatie op de hoogte gehouden.

Er zijn geen achterliggende stukken.

- Bijlage 1: specificatie begrotingsaanpassingen
- Bijlage 2: berekening begrotingsresultaat
- Bijlage 3: overzicht urgente onderwerpen

Advies meningsvormende raad

Bijlage 1

NB: - is een nadeel en + is een voordeel.

6a	<p>Diversen precariobelasting</p> <p>Het advies van de advocaat-generaal aan de Hoge Raad over beroepsprocedure 'aanslagen precariobelasting' vm Ter Aar is voorlopig nog niet bekend. De bestendige beleidslijn is om 50 % van de precariobelastingopbrengst toe te voegen aan de reserve 'dubieuze debiteuren'. In het dekkingsplan 2008 was een extra opbrengst van € 250.000,- voor Nieuwkoop-oud opgenomen. De helft daarvan was nog niet als toevoeging geraamd.</p> <p>Naderhand is gebleken dat de precariobelasting Liemeer nog niet in de opbrengstenraming was opgenomen.</p> <p>De bestendige beleidslijn is om 50 % van de precariobelastingopbrengst toe te voegen aan de reserve 'dubieuze debiteuren'.</p> <p>In december 2007 is door de gemeenteraad besloten om de extra verhoging van 5 % precariobelasting niet te laten doorgaan.</p>	<p>- € 125.000</p> <p>+€ 188.000</p> <p>- € 94.000</p> <p>- € 13.000</p>
6b	<p>Sanering camping De Roerdomp</p> <p>De Roerdomp wordt vanaf 1 januari 2008 gesaneerd. Voor de verdere ontwikkeling is een exploitatie-opzet gemaakt. In deze opzet is rekening gehouden met inkomstendering van belastingopbrengst en erfpacht voor een termijn van drie jaren. De belastingopbrengst (i.c. rioolrechten en forensenbelasting) en erfpacht zijn nog geraamd, omdat niet op voorhand een bijdrage daarvoor uit een niet-afgesloten grondexploitatie mag worden genomen. Als tussenstap moet een onttrekking uit de algemene reserve plaats vinden. Na het sluiten van de grondexploitatie wordt de algemene reserve weer met hetzelfde bedrag aangevuld.</p> <p>Verlaging belastinginkomsten.</p> <p>Verlaging opbrengst erfpacht.</p> <p>Onttrekking aan de algemene reserve.</p>	<p>- € 100.000</p> <p>- € 95.000</p> <p>+€ 195.000</p>
6c	<p>1^e aanzet efficiencyvoordelen inkopen/onderhoud</p> <p>Het budget tbv inkopen infrastructuur kan met € 25.000 worden verlaagd.</p> <p>Ter zake van het schoonhouden van de gemeentelijke gebouwen en de daarbij behorende contracten is een besparing mogelijk van € 30.000,-.</p> <p>Op het totaal van abonnementen/contributies kan € 25.000,- worden bezuinigd.</p> <p>Vanwege de verkoop van de twee ambtswoningen is een toevoeging aan de voorziening 'onderhoud gebouwen' niet meer noodzakelijk. De geraamde storting bedraagt € 11.000,-</p>	<p>+€ 25.000</p> <p>+€ 30.000</p> <p>+€ 25.000</p> <p>+€ 11.000</p>

	De storting in de onderhoudsvoorziening tbv het voormalige gemeentehuis van voormalig Nieuwkoop kan met € 25.000,-- worden verlaagd. Voor de instandhouding van het gebouw tot aan de verkoop is (de resterende) voorziening toereikend. Voor de Buytenwech was nog een storting in de onderhoudsvoorziening geraamd. Door de besluitvorming in 2007 kan de storting tot nul worden gereduceerd.	+€ 25.000 +€ 21.000
6d	Algemene uitkering uit het gemeentefonds In januari 2008 zijn een aantal basisgegevens voor de berekening van de algemene uitkering uit het gemeentefonds geactualiseerd. Dit leidt tot een substantieel hogere raming van de uitkering. Het gaat met name om de maatstaven 'laag inkomen' en 'kernen met 500 of meer adressen'. Op basis van de regionale inkomensstatistiek van het CBS is de maatstaf laag inkomen recent herberekend. Door de nieuwe maatstaf 'kernen met 500 of meer adressen' is het aantal kernen verhoogd van 2 naar 7. Herberekening overige maatstaven.	+€ 191.000 +€ 200.000 +€ 141.000
6e	Onvermijdbare zaken Met de huidige formatie is het niet mogelijk om op korte termijn alle beheerplannen te vernieuwen. Het opstellen van een groenbeheerplan is een urgente aangelegenheid. Er is thans geen sprake van eenduidig beleid noch van een eenduidige beheersystematiek. Voor het opstellen van een groenbeheerplan is inmiddels offerte gevraagd bij een extern bureau. De kosten worden geraamd op € 70.000,--. Het leerlingenvervoer is onlangs europees aanbesteed. In de begroting is daarvoor € 320.000,-- geraamd. Op basis van het nieuwe contract is structureel € 400.000,-- per jaar nodig. Voor het jaar 2008 is een gedeeltelijk aanpassing van de raming noodzakelijk. Voor de jaren daarna wordt de raming met € 80.000 verhoogd.	-€ 70.000 - € 50.000
6f	Diversen in de begroting opgenomen dekkingsplan 2008 In het dekkingsplan is 2 x een bezuiniging van € 50.000,-- op het product 'recreatie en groen' doorgevoerd. Derhalve moet het bedrag 1x gecorrigeerd worden In het dekkingsplan wordt uitgegaan van een besparing van € 38.000,-- op het sociaal-cultureel werk. Daarvoor zijn nader onderzoek en overleg met belanghebbenden belangrijke randvoorwaarden. Gelet op bestaande afspraken is het niet mogelijk op korte termijn een bezuiniging te realiseren In het dekkingsplan wordt uitgegaan van een besparing van € 100.000,-- op sportaccommodaties. Tijdens de begrotingsraad in november 2007 is bij amendement een bedrag van	- € 50.000 - € 38.000

	<p>€ 100.000 beschikbaar gesteld voor kadertraining en bevordering van sportbeoefening door jeugd- en jongeren. Gelet op de tekst van dit besluit kan dat budget niet worden aangewend ter dekking van de, gelet op alle bestaande aan- en afspraken, onvermijdelijke kosten voor onderhoud aan sportaccommodaties. Daarom wordt nu een extra bedrag gevraagd. Ten aanzien van de besteding van het bij amendement 10 beschikbaar gestelde bedrag informeert het college de raad in de 1^e bestuursrapportage 2008.</p>	- € 100.000
6g	<p>Diverse correcties/omissies</p> <p>Voor het jaar 2008 is de toename van de opbrengsten aan bouwleges ad. € 361.000,-- dubbel geraamd: correctie € 361.000,--.</p> <p>Op basis van de doorwerking van 2007 naar navolgende jaren kan de omvang van de kapitaallasten met € 70.000,-- naar beneden worden bijgesteld.</p> <p>Jaarlijks wordt uit de gemeentelijk middelen een storting gedaan in de voorziening 'egalisatie grondexploitaties'. Deze is ten onrechte toegerekend aan de grondexploitaties. De inkomsten worden verlaagd met € 174.000,--.</p> <p>De grondexploitaties zijn nog niet volledig in de begroting van baten en lasten geraamd. De aan de grondexploitaties toe te rekenen eigen uren zijn wel als lasten opgenomen. Deze lasten worden gecompenseerd door daarvoor een gelijk bedrag aan de batenkant te ramen. Doordat de grondexploitaties pas in oktober en december 2007 zijn vastgesteld, konden eerst nu de uren volledig worden toegerekend. Gebleken is dat met een te laag bedrag rekening is gehouden. De raming van de baten wordt daarom verhoogd.</p>	<p>- € 361.000</p> <p>+€ 70.000</p> <p>- € 174.000</p> <p>+€ 589.000</p>
	Het saldo van de ombuigingen bedraagt	+€ 441.000

Bijlage 2.1

	2008	2009	2010	2011
Dekkingsplan 2008-2011				
1 rapportage 2007	-1295	-1289	-1014	-1014
leerplichttaken	-58	-58	-58	-58
autonome ontwikkelingen	-326	-474	-463	-239
niet-autonome ontwikkelingen	-2410	-2487	-2305	-2267
niet gehonoreerde ontwikkelingen	1577	1583	1483	1433
ombuigingen en heroverweging	3017	3143	2775	2896
Begrotingsresultaat 2008	505	418	418	751
stelpost uitvoering raadsprogr.	-500	-500	-500	-500
Begrotingsresultaat incl. raadsprogr.	5	-82	-82	251
1e begrotingswijziging 2008				
aanpassing belastingen en heffingen	534	534	534	534
areaaluitbreiding OZB	30	30	30	30
herberekening algemene uitkering	39	39	39	39
invulling raadsprogramma	-542	-457	-337	-337
aframing stelpost raadsprogr	500	500	500	500
Begrotingsresultaat na 1e wijziging	566	564	684	1017
2e begrotingswijziging 2008				
buytenwechschool	-30	-29	-29	-28
Begrotingsresultaat na 2e wijziging	536	535	655	989
3e begrotingswijziging 2008				
financiering startersleningen	-16	-16	-16	-16
uitvoering WMO-beleidsplan	-14	-14	-14	-14
Begrotingsresultaat na 3e wijziging	506	505	625	959
Correctie in programma 9 opgenomen stelposten (niet op programmaniveau ingevuld)	-625	-740	-905	-1125
Begrotingsresultaat na correctie programma 9	-119	-235	-280	-166
Ontwikkeling precariobelasting				
toevoeging aan voorziening dubieuze debiteuren	-125	-125	-125	-125

niet doorgaan extra belastingverhoging precario	-13	-13	-13	-13
niet geraamde opbrengst precario Liemeer	188	188	188	188
toevoeging aan voorziening dubieuze debiteuren	-94	-94	-94	-94
Sanering camping 'de Roerdomp'				
belastingderving Roerdomp (Rio+forenzenbelast.)	-100	-100	-100	
idem tlv grondexploitatie	100	100	100	
derving erfpacht Roerdomp	-95	-95	-95	
idem tlv grondexploitatie	95	95	95	
1e aanzet efficiencyvoordelen inkopen/onderhoud				
inkopen tbv infrastructuur	25	50	50	50
schoonhouden gemeentelijke gebouwen	30	30	30	30
abonnementen/contributies	25	25	25	25
onderhoud ambtswoningen	11	11	11	11
onderhoudsvoorziening gem.huis vm Nieuwkoop	25	25	25	25
besluit buitenwechschool	21	21	21	21
Algemene uitkering gemeentefonds				
herberekening diverse maatstaven	532	535	530	531
Onvermijdbare zaken				
opstellen groenbeheerplan	-70			
aanbesteding leerlingenvervoer	-50	-80	-80	-80
Diversen dekkingsplan 2008				
recreatie en groen	-50	-50	-50	-50
besparing sociaal cultureel werk	-38	-38	-38	-38
besparing sportaccommodaties	-100	-100	-100	-100
Diverse correcties/omissies				
dubbel geraamd bouwleges	-361			
verlaging kapitaallasten	70	70	70	70
voorziening egalisatie grondexploitaties	-174	-174	-174	-174
toerekening uren aan projecten	589	539	489	439
Begrotingsresultaat incl. overige fin.gevolgen	322	585	485	550

Bijlage 2.2

Begrotingsresultaat na correctie programma 9	-119	-235	-280	-166
Ontwikkeling precariobelasting				
toevoeging aan voorziening dubieuze debiteuren	-125	-125	-125	-125
niet doorgaan extra belastingverhoging precario	-13	-13	-13	-13
niet geraamde opbrengst precario Liemeer	188	188	188	188
toevoeging aan voorziening dubieuze debiteuren	-94	-94	-94	-94
	-44	-44	-44	-44
Sanering camping 'de Roerdomp'				
belastingderving Roerdomp (Rio+forenzenbelast.)	-100	-100	-100	
idem tlv grondexploitatie	100	100	100	
derving erfpacht Roerdomp	-95	-95	-95	
idem tlv grondexploitatie	95	95	95	
	0	0	0	
1e aanzet efficiencyvoordelen inkopen/onderhoud				
inkopen tbv infrastructuur	25	50	50	50
schoonhouden gemeentelijke gebouwen	30	30	30	30
abonnementen/contributies	25	25	25	25
onderhoud ambtswoningen	11	11	11	11
onderhoudsvoorziening gem.huis vm Nieuwkoop	25	25	25	25
besluit buitenwechschool	21	21	21	21
	137	162	162	162
Algemene uitkering gemeentefonds				
herberekening diverse maatstaven	532	535	530	531
	532	535	530	531
Onvermijdbare zaken				
opstellen groenbeheerplan	-70			
aanbesteding leerlingenvervoer	-50	-80	-80	-80
	-120	-80	-80	-80
Diversen dekkingsplan 2008				
recreatie en groen	-50	-50	-50	-50
besparing sociaal cultureel werk	-38	-38	-38	-38
besparing sportaccommodaties	-100	-100	-100	-100

	-188	-188	-188	-188
Diverse correcties/omissies				
dubbel geraamd bouwleges	-361			
verlaging kapitaallasten	70	70	70	70
voorziening egalisatie grondexploitaties	-174	-174	-174	-174
toerekening uren aan projecten	589	539	489	439
	124	435	385	335
Begrotingsresultaat incl. overige fin.gevolgen	322	585	485	550

Bijlage 3

1. De Wet basisregistraties voor adressen en gebouwen (BAG) regelt dat gemeenten een beperkte set basisgegevens over gebouwen en adressen bij gaan houden in een geautomatiseerde registratie. Deze gegevens dienen vervolgens door alle overheidsorganen verplicht gebruikt te worden bij de uitoefening van hun publiekrechtelijke taken. De BAG, als onderdeel van een stelsel van basisregistraties, draagt bij aan een verbeterde informatiehuishouding van de overheid ten behoeve van bijvoorbeeld de verbetering van dienstverlening aan burgers en bedrijven, de openbare orde en veiligheid en adequate informatie voor beleidsvorming en fraudebestrijding. Beoogde invoeringsdatum van de wet is medio 2009. Vanaf dat moment moeten de gemeentelijke BAG-registraties gereed zijn. Tot medio 2011 hebben vervolgens afnemers de tijd voorbereidingen te treffen voor het gebruik van de basisgegevens in hun processen.
2. De nieuwe Wet op de ruimtelijke ordening (Wro) voorziet in kortere en snellere procedures, gaat er vanuit dat verantwoordelijkheden op het juiste niveau liggen en is meer uitvoeringsgericht. De Grondexploitatiewet (Grexwet) is van toepassing bij de ontwikkeling van bouwlocaties. De wet voorziet in een heldere basis voor contracten tussen de gemeente en de marktpartijen op punten als exploitatiekosten, kostenverdeling en kwaliteitseisen. Bovendien krijgen gemeenten een goede stok achter de deur om free riders aan te pakken. Het wetsvoorstel biedt daarnaast ook de mogelijkheid gronden aan te wijzen voor sociale woningbouw en vrije kavels. De nieuwe Wro inclusief de Grondexploitatiewet zal op 1 juli 2008 in werking treden.
3. Gemeenten staan voor de opgave, betere diensten te leveren tegen lagere lasten. Wij zullen daarin alleen en blijvend succesvol zijn, als wij onze bedrijfsvoering structureel verbeteren. Verbeteren van de bedrijfsvoering vraagt met name om slimme inzet van ICT en snelle, betrouwbare informatie-uitwisseling. Voor de verbetering van de bedrijfsvoering heeft het platform 'E-gem' ter ondersteuning van de gemeentelijke overheid referentiemateriaal ontwikkeld: strategieën, architectuur en standaards – waaronder de Referentie Architectuur Gemeenten, het Referentiemodel Stelsel van Gemeentelijke Basisregistraties en het Standaard Uitwisselings Formaat. Dit veel omvattend traject in relatie tot het programma dienstverlening staat nog in de kinderschoenen.
4. Om aan vigerende wet- en regelgeving (zoals Archiefwet) te kunnen voldoen, is een inhaalslag nodig bij het optimaliseren en het op orde brengen/houden van de gemeentelijke archieven (ook van de voormalige gemeenten).